

tages, benytte denne regel fremover, vil jeg sige, at det bestemt ikke er vores opfattelse.

Tværtimod mener vi, at vi med den klar-
gøring, vi her lægger op til, får en klarhed, som er med til at styrke borgernes retssikkerhed, og ikke noget, der har det modsatte indhold. Havde det været tilfældet, tror jeg heller ikke, at det brede flertal havde anbefalet den øvelse, vi gennemfører her. Så det var et dementi, hvis det har været opfattelsen. Det håber jeg så også kan bidrage til, at vi kan blive et bredere flertal, når vi skal have loven vedtaget ved tredjebehandlingen.

(Kort bemærkning).

Kristian Jensen (V):

Jeg beder blot om ordet, fordi skatteministeren glemte at forholde sig til mit spørgsmål. Når der foregår en kontrol og man finder noget ulovligt, er det så ikke et problem for den borgers retsstilling i forhold til, at man var kommet på forhånd med en retskendelse og en sigtelse?

Skatteministeren (Ole Stavad):

Jeg undskylder over for hr. Kristian Jensen. Det er rigtigt. Jeg havde det stående på sedlen, men jeg fik ikke besvaret spørgsmålet.

Jeg har meget svært ved at se, at det skulle være et problem. Vi kan jo dyrke det under udvalgsarbejdet. Det er klart, at de konkrete oplysninger, man får ved det uanmeldte kontrolbesøg, kan man selvfølgelig bruge efterfølgende, men også under iagttagelse af alle de retssikkerhedsmæssige hensyn, der skal være til den enkelte borger.

Hvis man ikke kunne anvende det materiale og den viden, man kommer i besiddelse af ved et uanmeldt kontrolbesøg, havde det jo ingen mening. At det skulle stille den enkelte borger i en retssikkerhedsmæssigt meget tvivlsom og uheldig situation, har jeg svært ved at se, men jeg vil gerne fortsætte debatten også under udvalgsarbejdet.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Den fg. formand (Grete Schødt):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

12) Første behandling af lovforslag nr. L 74: Forslag til lov om ændring af kursgevinstloven, skattekontrolloven og skattestyrelsesloven. (Hensættelser i penge- og realkreditinstitutter m.fl.).

Af skatteministeren (Ole Stavad).
(Fremsat 29/10 98).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Bjarne Laustsen (S):

I Socialdemokratiet er vi tilfreds med, at der nu bliver tilvejebragt et klart lovgrundlag for penge- og realkreditinstitutters fradrag for hensættelse til tab på udlån. Lovforslaget vil afklare den usikkerhed, der har været i nogen tid i forhold til det fornødne hjemmelsgrundlag, som Ligningsrådet har anvist.

Der foretages hvert år af ledelsen i de enkelte institutter et skøn over de nødvendige og tilstrækkelige hensættelser, som skal til for at opfylde de aktuelle behov, men den regnskabsmæssige side af sagen er ikke nødvendigvis lig med de skattemæssige kriterier, førend tabene fradrages. Lovforslaget indeholder forslag om, at det kun er kreditinstitutter i snæver forstand, som driver udlånsvirksomhed – de er alle nævnt i bemærkningerne – der er omfattet af lovforslaget.

Socialdemokratiet kan støtte forslaget.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Er der slet ingen grænser for Socialdemokratiets gavebod til dem, der har nok i forvejen? Til aktionærerne 700 mio. kr. ved at fjerne aktieomsætningsafgiften, til erhvervslivet ved at give dem en milliard kroner i ufinansieret skattelettelse, forleden dag ved at tillade et Spar

Nord-fradrag, sådan at bankerne på den måde ved fusioner og i bankkriser kan få et fradrag betalt af skatteyderne, og så her, hvor der godt nok i mange år har været en ulovlig praksis, for der har ikke været lov hjemmel for den. Det har i årevis kostet flere hundrede millioner kroner i tabte renter for statskassen, fordi man her giver bankerne lov til selv at bestemme, hvor meget de vil hensætte til tab og derefter trække fra i skatteregnskabet.

Flere hundrede millioner kroner koster denne lov, samtidig med at man slet ikke har råd til at opfylde de berettigede forventninger, som befolkningen har til at få løst deres velfærdsproblemer. Jeg forstår det altså ikke. Har der ikke været en eneste diskussion i den socialdemokratiske gruppe om, hvorvidt man bare skulle åbne det her skattehul for bankerne?

Kristian Jensen (V):

Da Venstres ordfører, fru Mariann Fischer Boel, ikke er til stede, skal jeg på hendes vegne fremsætte Venstres holdning.

Skatteministerens lovforslag har til formål at cementere Ligningsrådets hidtidige anvisninger, når det gælder penge- og realkreditinstitutters fradrag for hensættelser til tab på udlån og garantier. I lovforslaget stadfæstes det særlige princip for periodisering af betalingsfradragene i penge- og realkreditinstitutter, og da ministeriet mener, at der kan være et om end lille element af statsstøtte i forslaget, vil det for en sikkerheds skyld blive sendt til notificering i EU.

I forslaget er en udtømmende opregning af kredsen af institutter, som i fremtiden vil kunne fradrage hensættelser, og det betyder en opstramning i forhold til gældende regler for nogle sparevirksomheder, udstedere af forudbetalte betalingskort og fondsmæglerselskaber, der i modsætning til i dag fremover ikke kan fratække hensættelser. Det gælder ligeledes for penge- og realkreditinstitutters datterselskaber. Ligeledes vil fradrag for hensættelser blive gjort obligatorisk, så der ikke længere er valgfrihed til senere at ændre opgørelsesprincip.

Der sker også en ændring med hensyn til ekstraordinært store hensættelser i forbindelse med nødlidende pengeinstitutter. Det er jo Finanstilsynet, der kan kræve disse særlig store hensættelser, men det er vel også et spørgsmål, om ikke en vedtagelse af denne del af forslaget kan skabe problemer, da en fusion i en krisesituation ellers kan blive meget vanskelig.

Venstre finder det positivt, at der med forslaget bliver tilvejebragt et klart lovgrundlag for behandling af hensættelser på tab, men høringssvarene rejser nogle spørgsmål, som vi vil vende tilbage til under udvalgsbehandlingen.

Flemming Hansen (KF):

Den konservative folketingsgruppe synes, det er et godt lovforslag.

Det er jo et lovforslag, som i virkeligheden laver eksisterende praksis til lovgivning på en måde, som vi synes godt om, og vi synes i det hele taget, det er fornuftigt, at lovforslaget bliver lavet, så man får styr på de ting, som jo ofte har været kritiseret. Nu bliver det lovfæstet, og så ved man, hvor man står.

Vi er også tilfredse med de administrative ændringer, som lovforslaget vil medføre, således at man klart præciserer, hvor kompetencen og pligten til at kontrollere selskaberne ligger.

Vi kan tilslutte os det.

Aage Frandsen (SF):

At skabe større klarhed, at præcisere nogle ting er jo altid fornuftigt, hvis gældende praksis måske er uklar, og så kan man få en mere præcis regel.

Det, der så selvfølgelig er problemet her, er, om man synes, den gældende praksis er rimelig, eller om det er det, som vi synes skal være gældende.

Der er noget i det, som vi synes er godt. Der er også noget i det, som vi ikke synes er så godt. Og det må vi så afveje til sin tid.

Der er i hvert fald nogle af de ting, som vi har set som gældende praksis, som vi ikke har været tiltalt af.

Der er en ting, som jeg også vil nævne i denne forbindelse, og som ikke vedrører det her lovforslag, men som vedrører et lovforslag fra økonomiministeren. Det drejer sig om Finanstilsynets tavshedspligt, som jo er total. Det er der nogle, der lægger meget vægt på, men har skattemyndighederne ikke en gang imellem brug for nogle oplysninger, også fra Finanstilsynet? Det er svært at se, hvordan man så med det foreslåede kan få samarbejdet til at fungere. Det mener vi man rent faktisk burde kigge lidt nærmere på, men det er altså ikke denne lov, der er noget i vejen med på det punkt, det er økonomiministerens lovforslag nr. L 6, som giver disse begrænsninger.

Som sagt er der noget i det, som er præcisering af, hvad den ene part af kreditinstitutter må, og hvad den anden part må, som er rigtigt.

Omvendt er en stadfæstelse af den praksis, som vi ikke har været tilhængere af, også med i lovforslaget. Derfor vil vi afveje det senere og se, hvor stor gevinsten er ved dette forslag. Det fremgår af bemærkningerne, at der er 50 mio. kr. i merprovenu, men hvis man havde lavet en anden regel, så ville merprovenuet formentlig have været af en anden størrelse. Og i en tid, hvor vi diskuterer finanslov, og hvor der er mangl på penge og sådan nogle ting, er det værd at kigge på, hvordan vi kan få tingene til at hænge sammen.

Skatteministeren er en flink mand. Jeg synes somme tider, han er for flink, når der skal gives penge ud til nogle, og vi vil gerne bruge dem til noget andet. Derfor vil vi kigge nærmere på det her lovforslag med hensyn til den reelle netto-virkning i forhold til, hvordan man kunne have lavet loven.

Klaus Kjær (DF):

Forslaget har til hensigt at skabe lovgrundlag for den praksis, som hidtil har været lagt til grund via Ligningsrådets anvisninger, hvorefter penge- og realkreditinstitutter kan fratække regnskabsmæssige hensættelser ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst.

Hele manøvren går ud på, at det er de regnskabsmæssige hensættelser, som disse finansieringsinstitutter foretager, der lægges til grund for virksomhedens fradrag ved skatteopgørelsen.

Princippet, der som nævnt har været gennemført i praksis, adskiller sig fra kursgevinstlovens almindelige principper for opgørelse af tab og fordringer, hvorefter tab almindeligvis først fratækkes, når tabet er konstateret eller sandsynliggjort. Fradraget for hensættelser kan derfor i nogle tilfælde beskrives som et særegent periodiseringsprincip.

Fradrag for hensættelser foreslås gjort obligatorisk, således at institutterne ikke længere vil have en valgfrihed mellem at anvende fradraget for hensættelser eller et andet opgørelsesprincip, hvilket betyder, at institutterne ikke vilkårligt kan vælge at benytte fradrag for regnskabsmæssige hensættelser i år med stor indtjening og dermed en eventuel stor skattepligtig indkomst for måske senere at fravælge hensættelsessystemet i år med store skattemæssige underskud.

Den ændrede afgrænsning af penge- og realkreditinstitutter vil medføre, at visse selskaber, der ikke driver penge- og realkreditvirksomhed, og fondsmæglerselskaber vil få udskudt fradragstidspunktet i forbindelse med tab i forhold til gældende praksis.

På grund af denne forskydning og periodiseringen skønnes forslaget at indbringe et merprovenu i statskassen i størrelsesordenen 50 mio. kr. i det første og de umiddelbart efterfølgende år, hvorefter det så vil aftage og til sidst helt bortfalde.

Da hensigten med forslaget som sagt er at tilvejebringe et klart lovgrundlag for penge- og realkreditinstitutters fradrag for hensættelser svarende til, hvad der er sket i praksis, og da forslaget for ikkefinansielle selskabers vedkommende alene medfører ændringer i tidspunktet for, hvornår fradraget kan foretages, har Dansk Folkeparti ikke umiddelbart nogen indvendinger imod forslaget.

Vi må naturligvis under udvalgsbehandlingen se nøjere på høringssvarene, men på det foreliggende grundlag er vi overvejende positivt stemt.

Anders Samuelson (RV):

På vegne af vores ordfører, hr. Morten Helveg Petersen, skal jeg fremsige følgende:

Det er ønsket om at skabe klare og mere entydige regler for penge- og realkreditinstitutters fradrag for hensættelser til tab på udlån og garantier, der er baggrunden for dette lovforslag.

Den hidtidige praksis hvilede på to anvisninger fra Ligningsrådet, men på grund af usikkerhed om, hvorvidt anvisningerne havde det fornødne hjemmelsgrundlag, ønskes nu en egentlig lovfæstelse.

Der er dog i forslaget en række ændringer i forhold til nugældende praksis.

For det første sker der justeringer, for så vidt angår kreditinstitutter, som fremover vil være omfattet af reglerne for hensættelser. Vi kan i Det Radikale Venstre støtte dette forslag, da der nu bliver helt klare regler for, hvilke institutter der kan opnå fradrag for hensættelser til tab på udlån og garantier.

For det andet bliver de særlige skatteopgørelsesregler for ekstraordinært store hensættelser fordret af Finanstilsynet nu lovfæstet. Dette mener vi også er fornuftigt, da tabet og dermed det skattemæssige fradrag skal placeres i det institut, hvor tabet er opstået, og ikke, som vi

tidligere har set, skal kunne flyttes væk fra det nødlidende institut.

Der næst gøres anvendelsen af hensættelses-systemet obligatorisk, hvilket giver sikkerhed for, at institutterne ikke selv vilkårligt kan vælge hensættelsessystemet fra af skattetekniske årsager, alt efter om instituttet har haft overskud eller underskud.

Endelig præciserer lovforslaget tilsynspligten.

Det Radikale Venstre kan på den baggrund støtte forslaget.

Frank Aaen (EL):

Skandale nr. 1 i det her lovforslag er, at man må konstatere, at man i årevis har haft en praksis, hvad angår skatteligningen af banker, der ikke har været lovhjemmel for.

Skandale nr. 2 er, at for 2-3 år siden meddelte Told og Skat, at nu ville man ændre praksis, ikke helt så langt, som jeg gerne ville, men et stykke af vejen, så man kunne skrabe nogle af pengene hjem igen. Det er nu frafaldet på nær en lille bitte klat på 50 mio. kr.

Jeg synes, det er utroligt, når bankerne tjener styrtende med penge, og det oven i købet er sådan, at jo flere penge man tjener, jo større tilskud får man via denne her lov. Det er simpelt hen misbrug af skatteydernes penge.

Det, det drejer sig om, er, at bankerne i modsætning til alle andre har mulighed for at lægge bare lidt penge til side og trække dem fra i skatteregnskabet. Jeg har ikke set nogen tal for det helt aktuelt, så derfor er et af de første spørgsmål, jeg stiller til skatteministeren, selvfølgelig: Hvad snakker vi om i penge?

Det har tidligere været fremme, at ca. 20 mia. kr. i de hensættelser, bankerne har, ikke er noget, der er begrundet i konkrete forventninger om tab eller realiserede tab. Det er bare noget, man sætter til side for at have lidt til dårlige tider.

20 mia. kr.! Det vil altså sige ca. 7 mia. kr. i udskudt skat. Det vil sige ca. 700 mio. kr. i årlig tabt rente. Vi kan godt sige, at det kun er til 6 pct., og så bliver det 400-500 mio. kr. Det skal ikke skulle os ad, for det er under alle omstændigheder et kæmpestort beløb.

Jeg forstår simpelt hen ikke, at denne regering i den grad ønsker at lægge fedt på bankerne i stedet for at sørge for, at de penge, som de skal betale i skat, bliver betalt, så vi kan bruge dem enten til at nedbringe statsgælden eller til

at løse nogle af de valgløfter, regeringen har udstedt.

Men jeg skal love for, at vi gør alt, hvad vi kan under udvalgsarbejdet, for at få bevist, hvor skandaløst det i virkeligheden er, og i hvilken grad det lader pengene fosse ud af statskassen. Jeg er lidt skuffet over, at Socialdemokratiet vil være med til det. Det er jo helt forventeligt, at V og K synes, det er en god idé. De har jo som princip, at pengene skal fosse ud af statskassen og ned i Den Danske Banks kasse.

Flemming Kofod-Svendsen (KRF):

Jeg skal fatte mig i korthed, for det, ministeren lægger op til, er jo en slags kodificering, en fastlæggelse af et klart lovgrundlag for den praksis, man har på området, og det virker, synes jeg, fornuftigt, at man får dette lovgrundlag.

Så skal vi under udvalgsarbejdet se på høringssvar osv. og på, om det skal formuleres lidt anderledes i nogle detaljer. Men det virker meget fornuftigt, og fornuftige forslag vil vi da gerne støtte.

Skatteministeren (Ole Stavad):

Tak til flertallet af ordførerne, der tilsluttede sig forslaget.

Der er i hvert fald ingen tvivl om, at ordensmæssigt er det rigtigt, at det her forslag fremsættes. Når der rejses tvivl om hjemmelsgrundlaget til en praksis, man har benyttet sig af i en lang årrække, så bør det selvfølgelig rettes.

Der har jo været to modstående hensyn, som har skullet afvejes mod hinanden: hensynet til at sikre et solidt bankvæsen, som er noget meget grundlæggende i et samfund som vores, og det skattemæssige hensyn. Der er jo ingen tvivl om, at det har været hensynet til det solide bankvæsen, der har vundet i den afvejning, og derfor er det også forslag med det indhold, som vi i dag har til debat.

Omvendt vil jeg da ikke undlade at glæde mig over, at vi har hr. Frank Aaen i salen til at gøre opmærksom på, hvor velvillig og venlig denne regering er over for dansk erhvervsliv. Det er jo sjældent, vi hører det fra dem, som vi gør de gode gerninger over for, og derfor er det da i hvert fald godt, at hr. Frank Aaen er til stede og ligesom kan få sagt tingene, så de ikke kan misforstås.

Nu mener jeg nok, at ordet skandaløst er lidt stærkt, men jeg glæder mig også til de spørgsmål, som hr. Frank Aaen vil stille under

udvalgsarbejdet, og vil selvfølgelig beredvilligt og så præcist som muligt svare på spørgsmålene, så også dansk erhvervsliv, herunder banksektoren, kan se, at vi har en regering, der tager meget klare hensyn til at sikre, at det er godt at drive virksomhed i Danmark.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

13) Første behandling af lovforslag nr. L 61: Forslag til lov om ændring af lov om social service og lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel. (Tilskud til forældre, der vælger privat pasning, herunder disse forældres status i sygedagpengeloven).

Af socialministeren (Karen Jespersen).
(Fremsat 29/10 98).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

René Skau Johansen (S):

Det var i januar i år, at den såkaldte fritvalg-ordning trådte i kraft. Fritvalg-ordningen var et led i en nødvendig forbedring af børnefamiliernes vilkår, og samtidig var det vigtigt for Socialdemokratiet – det er det stadig væk – at øge kommunernes handlemuligheder inden for børnepasningsområdet, et område, hvor kommunerne som bekendt er hårdt trængt.

Desværre har det vist sig, at i vores iver efter at opfylde disse formål er vi kommet til at lave nogle unødige forhindringer i forhold til ordningen. Det har nemlig vist sig, at nogle af de forældre, som bruger ordningen, bliver overvældet af de økonomiske og administrative byrder, der følger med. Når forældrene f.eks. ansætter en privat børnepasser, bliver de plud-

selig arbejdsgivere med hvad dertil hører af administrative opgaver og udgifter til specielt sygedagpenge.

Derfor fremsætter socialministeren dette forslag til ændring af fritvalg-ordningen. Lovforslaget er en forenkling af de nuværende regler til gavn for både forældre og kommuner. Samtidig vil det øge ordningens fleksibilitet og mindske forældrenes udgifter.

Det har været vigtigt for Socialdemokratiet, at forældrene, der vælger fritvalg-ordningen, fortsat har arbejdsgiverfunktionen, ellers vil det undergrave ordningens formål, nemlig at give forældrene reel frihed og indflydelse på, hvordan deres børn passes.

Hvis forældrene fritages for arbejdsgiverrollen, bliver det kommunen, der kommer til at fungere som arbejdsgiver, og så forsvinder ideen bag ordningen. Vi skal altså ikke fratage forældrene de administrative opgaver, men derimod gøre reglerne lidt nemmere at forstå og administrere. Det er det, der lægges op til med det her forslag.

Også kommunerne drager fordel af det fremsatte forslag. For det første er forenklingen af reglerne jo generelt til gavn for kommunerne. For det andet sparer kommunerne penge, når de ikke længere skal betale tilskud til brugere af ordningen i forbindelse med sygedagpenge. Endvidere bidrager frit valg-ordningen til, at kommunerne kan leve op til pasningsgarantien: Jo flere der vælger denne ordning, jo færre skal kommunerne sørge for en anden pasning til.

En forbedring af børnefamiliernes pasningsmuligheder og levevilkår i det hele taget står øverst på Socialdemokratiets ønskeseddel, og med det her lovforslag fjerner vi nogle af barriererne for frit valg-ordningen, så ordningen bliver lettere at benytte for forældrene. Desuden opnår vi, at det ikke bliver usikkerhed omkring privatøkonomien m.m., der er afgørende for det frie valg mellem en privat og en offentlig pasning.

Socialdemokratiet kan støtte dette lovforslag.

Kristian Jensen (V):

Da Venstres ordfører, hr. Lars Løkke Rasmussen, er optaget et andet sted i huset, skal jeg på hans vegne fremføre Venstres holdning til lovforslaget:

Vi er glade for, at det er lykkedes at få et lovforslag frem, der giver forældre ret til at vælge privat pasning af deres børn. Vi støtter alle de